

הדהודים
חדשות המכון
הישראלי לאנליזה
קבוצתית

RESONANCE
NEWS FROM THE ISRAEL
INSTITUTE FOR GROUP
ANALYSIS

הדהודים # 1 # RESONANCE

עורכים :

חיים וינברג

סוזי שושני

תמר עיני להמן

רובי פרידמן

מזכירה- הדר בר יוסף

חברי מכון : תרמו ל"הדהודים"... אתם מוזמנים לכתוב הגיג, לשתף במידע, לחלוק חוויה.

הכל מעניין אותנו!

כתוב למזכירה vaad@iiga.org.il

עמוד	תוכן עניינים
3	A מבוא – דבר המערכת
4-6	B הודעות : א. יום עיון קרוב ב. לימודים והשתלמויות במכון : 1. תוכנית הכשרה: נפתחת ההרשמה ללימודים באוקטובר 2012. 2 סדנאות 3. קב' דיון, הדרכה וטיפול.
7	C פינת הרהור contemplation corner אריק מוס
7-10	D ראיתי – סמדר אשוח, חני בירן, סוזי שושני.
10-11	E חוויתי – רשמיה של סוזי מהכנס בלונדון
11-12	F פינת הסטודנט – אורי לויך
12-13	G מאמרים קצרים: חני בירן – מרוטשילד יהושע לביא - מרוטשילד
13-14	H ספרים חדשים – חיים וינברג
15-17	I INTERNATIONAL / NATIONAL ארועים בארץ ובחו"ל

חברי הועד המנהל

דר' רובי פרידמן : יו"ר
המכון
robif@netvision.net.il

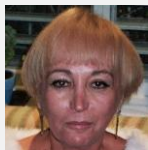
דר' אבי ברמן : יו"ר
ועדת הוראה
a_berman@012.net.il

יהושע לביא : יו"ר ועדה
אקדמית
laviej@netvision.net.il

מרית יפה מילשטיין :
יו"ר ועדת כספים ותפעול
marimils@gmail.com

דר' פנינה רפפורט : יו"ר
ועדת פנים וקבלה
ps_rapp@netvision.net.il

A. מבוא – דבר המערכת

רצינו ליצור "עיתון" מיוחד למכון לאנגליזה קבוצתית, שחלקו הלא אינטימי גם ישמש לפרסום ושווק בקהל הרחב. ביקשנו לבטא את היצירתיות שבנו, לשלב את החוויה של להיות אנליטיקאי קבוצתי, את הפרספקטיבה המיוחדת שלנו, דרך שיתוף של כולנו במחשבות, סיפורים, קטעי כתיבה מעניינים שאינם דווקא לשם פרסום. הלכנו עם התשוקה שלנו למשהו נדיר: לכתוב מהלב או מהראש, מבלי בהכרח לצטט אחרים או להסתמך על גדולים מאיתנו. חשבנו לפתוח מרחב בו נוכל ליטול את העט כשנרצה להביע דעה, לשתף בהרהור או בחוויה, מהקליניקה, מהמפגשים שלנו או מהיומיום... אולי גם בתמונה או קטע סרט. לשתף אחרים ולהרגיש מחוברים, להרגיש איך כל אחד מאתנו הוא nodal point חושב והכרחי בתוך ה resonance הגדול והאינטימי של המכון.

ומי יעשה זאת? העורכים? לא בהכרח. כל אחד, עילג או נסחן, כותב עברית או אנגלית. כולנו יכולים להשתתף בניוזלטר. אז בואו נתחיל וניתן לזרם לקחת אותנו איתו. חשק יש לנו! כך נראה לי.

דר' רובי פרידמן

B. הודעות

א. יום עיון של המכון הישראלי לאנליזה קבוצתית:

שקיפות ודמוקרטיה בחברה, בטיפול הקבוצתי האנליטי, ובפסיכואנליזה

המכון מזמין ליום עיון מיוחד,
בינתחומי בעקבות המחאה החברתית שפרצה בישראל בקיץ האחרון

יום שישי ה- 9 בדצמבר 2011,

קמפוס האמנויות של סמינר הקיבוצים רח' שושנה פרסיץ 3 תל-אביב – חניה חופשית !

www.iiga.org.il

נושאי הדמוקרטיה (הישירה ולא דווקא הפרלמנטרית) והשקיפות בחברה הרחבה, עומדים ביסוד המחאה החברתית, שמעבר לקריאה לצדק חברתי פעלה לשינוי תודעתי בקרב האוכלוסייה, ואולי זהו הישגה המובהק עד כה. אנו סבורים שנושאים אלה רלוונטיים גם לטיפול קבוצתי אנליטי וגם לטיפול פרטני פסיכואנליטי, שכמובן לא פועלים בחלל ריק, אלא שזורים בתוך הרשת החברתית. לאור זאת הקפדנו לכלול בין המרצים והמציגים לא רק אנשי טיפול, אלא גם את אלה הפועלים בתחומי המחקר החברתי והעשייה האומנותית.

תכנית היום:

08:00-08:30 התכנסות והרשמה

08:30-08:45 דברי פתיחה - דר' רובי פרידמן יו"ר המכון לאנליזה קבוצתית

מושב הבוקר: יו"ר דר' פנינה רפפורט

08:45-09:15 דר' גבי בוניט - "הנפש כישות דמוקרטית: הפרדיגמה האדיפאלית

והקשר למחאה החברתית"

09:15-09:45 מרים ברגר - "אנליזה קבוצתית: דמוקרטיה בפעולה"

09:45-10:15 עמנואל עמרמי - תיאור מקרה, חני בירן - מתדיינת

10:15-10:35 שאלות ודיון עם הקהל

10:35-11:00 הפסקה

11:00-12:00 קבוצות בינוניות בהנחיית חברי המכון : מירה גל, רותי דואק, דינה ליבוביץ,

דר' אריק מוס, סוזי שושני,

רבקה הראל.

12:00-12:30 הפסקת צהריים

מושב אחה"צ: יו"ר דר' אבי ברמן

12:30- 13:00 פרופ' אווה אילוז - "פסיכולוגיה להמונים והדמוקרטיזציה של האושר"

13:00-13:30 יהושע לביא - "רשתות חברתיות וטיפול קבוצתי אנליטי:"

נוגדנים דמוקרטים כנגד היררכיות שולטות"
"איך הפסקתי לאהוב והתחלתי לפחד מפסיכותרפיה" - חגי לוי - 13:30-13:50

(פתיח לרב שיח עם הקהל וכל המציגים)

13:50-14:45 רב-שיח בין המרצים, המציגים וקהל המשתתפים.

המכון הישראלי לאנליזה קבוצתית שמח לארח ביום עיון מיוחד זה את הסוציולוגית פרופ' אווה אילוז, שהתפרסמה במאמריה וספריה הרבים את הבמאי והתסריטאי חגי לוי יוצר הסדרה "בטיפול", את יו"ר הוועדה המדעית הפסיכואנליטית בישראל - דר' גבי בוניט ואת עמנואל עמרמי - פסיכולוג קליני מדריך ופסיכואנליטיקאי, חבר במכון לפסיכואנליזה בת זמננו. אנו קוראים לקהל המטפלים לבוא, להשתתף וליטול חלק פעיל ביום העיון, שיכלול מעבר להרצאות ולדיונים גם עבודה בקבוצות בינוניות של 20 – 30 משתתפים (Median Groups); הקבוצה הבינונית, היא תצורה קבוצתית שמאפשרת לכל חברה וחבר בקבוצה לתרום את חלקם הייחודי בתוך הקשר של קהילה עובדת ומתקשרת.

דמי הרשמה: 245 שח

לחברי מכון וסטודנטים: 185 שח

לסטודנטים בהכשרת המכון: 150 שח

נא לשלוח את התשלום בצ'קים עד 1.12.11 לפקודת מכון ישראלי לאנליזה קבוצתית רחוב דוד ילין 20 תל אביב 62964 או לשלם ביום העיון עצמו

לפרטים נוספים ניתן לפנות למזכירת המכון, הדר בר יוסף, טל: 0772034498
www.iiqa.org.il

המרצים והמציגים: (לפי סדר הא"ב)

פרופ' אווה אילוז: פרופ' לסוציולוגיה באוניברסיטה העברית, בעלת שם עולמי בפרסומיה וספריה הרבים ביניהם: *אינטימיות קרה: עלייתו של הקפיטליזם הרגשי*; *The role of popular clinical Psychology in shaping the modern identity* - שזיכו אותה בפרסים יוקרתיים והקנו לה את התואר אחת מ-10 האנשים המשפיעים ביותר בעולם המחשבה.
דר' גבי בוניט: פסיכולוג קליני פסיכואנליטיקאי מנחה, יו"ר הוועדה המדעית הפסיכואנליטית בישראל

מרים ברגר: פסיכולוגית קלינית מדריכה, אנליטיקאית קבוצתית. לשעבר יו"ר משותף של המכון לאנליזה קבוצתית.

חני בירן: פסיכולוגית קלינית, פסיכואנליטיקאית חברה במכון תל אביב לפסיכואנליזה, ובמכון לאנליזה קבוצתית

יהושע לביא: פסיכולוג קליני ואנליטיקאי קבוצתי, מדריך; חוקר את כינון הדיסציפלינה האנליטית-קבוצתית בהיבטים הבינתחומיים שלה; פרסם, בין השאר, מאמרים על נקודת ההשקה שבין האנליזה הקבוצתית והפסיכואנליזה ההתייחסותית.

חגי לוי: במאי ותסריטאי, יוצר הסדרה "בטיפול". עוד מעבודותיו: "תומר והשרוטים", "שלג באוגוסט", "סיפורים קצרים על אהבה", "שבתות וחגים",

בוגר החוגים: פסיכולוגיה, פילוסופיה וקולנוע: עיתונאי, מבקר קולנוע ומלמד קולנוע.

עמנואל עמרמי: פסיכולוג קליני מדריך, עובד במרכז הרפואי לברה"נ "שער מנשה" ובקליניקה פרטית, פסיכואנליטיקאי וחבר במכון לפסיכואנליזה בת זמננו.

מנחי הקבוצות הבינוניות - חברי המכון הישראלי לאנליזה קבוצתית: מירה גל, רותי דואק, דינה ליבוביץ, דר' אריק מוס, סוזי שושני רבקה הראל.

ב. לימודים, והשתלמויות במכון :

a. אנו פותחים בתחילת נובמבר את לימודי ההכשרה במכון.

השנה מחזור ב' יסיים את לימודיו (שנה ד') לקראת תואר של אנליטיקאי קבוצתי וחלקם כבר חושבים על עבודת הגמר. מחזור ג' נכנס לתוך השנה השנייה של ההכשרה. מהשנה הם משתתפים בקבוצות טיפוליות אצל אנליטיקאים קבוצתיים במכון וגם מכשירים את עצמם לקראת פתיחת קבוצות טיפוליות בהנחיתם ותחת הדרכה. בהצלחה לתלמידים ולכל הסגל!!!!

מתי נפתח המחזור הבא ? מיד אחרי החגים אנו פותחים את ההרשמה ללימודי הכשרה

במכון מחזור ד' שיפתח באוקטובר 2012. דרישות הקבלה ללימודים מופיע באתר שלנו www.iiga.org.il כל המעוניינים בפרטים נוספים או בהתייעצות יפנו ליו"ר ועדת קבלה דר' פנינה רפפורט 0544211135 או למרכזת התוכנית גב' סוזי שושני 0544247064

בכוונתנו לפתוח בסמסטר השני מחזור מיוחד לבוגרי פסיכותרפיה קבוצתית באוניברסיטה ת"א, אשר יעמדו בתנאי הקבלה של המכון www.iiga.org.il. יזמי הפרויקט דר' אבי ברמן וגב' חני בירן. פרטים והתייעצויות נא לפנות לדר' אבי ברמן יו"ר ועדת הוראה 052-3951495 או לגב' מרים ברגר מרכזת תוכנית זו 054-7545370

b. סדנאות:

השנה נפתח, לראשונה אפשרות למידה נוספת המיועדת לכל חברי המכון יחד עם הסטודנטים ובצירוף אנשי מקצוע מחוץ למכון. כל אנליטיקאי קבוצתי במכון יכול להציע סדנא. עד כה קיבלנו הצעות בנושאים הבאים: אנליזה קבוצתית ותיאוריית ההיקשרות, שלב במרד בקבוצה ו"טיפול בהתנגדויות", סדנא לכתובת מאמרים, עדות בתהליך הקבוצתי, הלא מודע החברתי ותהליכים ראשוניים בקבוצה. הסדנאות יערכו בחופשת הסמסטר או מיד לאחר תום שנת הלימודים. כל סדנא תיארך בין יום אחד ליומיים. בימים הקרובים נוציא קול קורא נוסף כדי למצות את השתתפותם של חברי המכון. אבי ברמן

c. קב' דיון הדרכה וטיפול :

אריק מוס מציע :

1. An open-door therapy group, perhaps leaderless, that would meet once every two weeks.
2. A clinical therapy group for people 60 years and older.

המשך קריאה על הצעתו של אריק מוס בעמ' 7-

d. סדנאות וכנסים בארץ ובחו"ל כולל פרטים על נציגים שלנו המציגים את עבודתם באירועים אלה תקראו בעמודים עמ' 15-17

Contemplation Corner פינת ההרהור C

אריק מוס מציע:

- 1) an open-door therapy group, perhaps leaderless, that would meet once every two weeks. It would clearly be a therapy group, limited perhaps to from 5-10 people. I think many people who have finished their studies and are now working on their own, have the need for such a group. I've spoken to many people about this and they are all in favor.
- 2) A clinical therapy group for people 60 years and older. Much attention has been given in the last half year to the new, young people coming in and taking over positions. But, what about the older people.? They (we) have completely different personal needs and issues, much about "letting go". A clinical group for such a population would be very helpful. It would also solve another problem faced by many psychotherapy institutes in the world, namely, How to keep the graduates connected to the Institute through some meaningful activity?

I would be happy, if my health permits, to take care of the dynamic administration involved; eg. advertising, finding meeting place, etc.

D ראיתי

סמדר אשוח על מפגש התיאטרון עם ההצגה "תרופה":

במוצאי שבת 24 לספטמבר נפגשנו לצפייה בהצגה "תרופה" – המכון הישראלי לאנליזה קבוצתית ומכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו.

"תרופה" הינה דרמת מתח פסיכולוגית שעוסקת בקונפליקט הנוצר בין הצורך לזכור ולשמר את העבר לבין הצו הפנימי לפעולה מוסרית בהווה, בין אתיקה ומוסר ובין בן לאביו, במובן הרחב של המילה. המחזאית- מאיה שעיה, משתמשת ב"תרופה" משמרת הזכרון כבדימוי שהג סביב כל השאלות הפסיכולוגיות, האתיות והפילוסופיות של הזכרון האנושי בכלל: האם הזכרון עצמו הוא ערך שיש להלחם עליו? והאם שימור הזכרון הוא באמת כלי לשיפור איכות החיים?"

המחזה הוא תוצר של שיתוף פעולה אמנותי בין תיאטרון בית ליסין והתיאטרון העירוני של הידלברג. בבימויו של **אבישי מילשטיין** שהזמין אותנו לערב המיוחד הזה.

ההצגה עצמה היתה בגרמנית עם כתוביות בעברית. אתגר לישראלי, יהודי, אנליטיקאי. חוייה נוגעת,

מטלטלת, רלוונטית. בסוף ההצגה התנהל פאנל בהשתתפות המחזאית הבמאי והשחקנים שנתנו תמונה רחבה יותר על החוויה שלהם באיסוף החומר, בהצגתו בגרמניה ובארץ. זאת בליווי שתי התייחסויות קצרות ומרגשות. **מיכל זליגמן** ממכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו, שהיא שותפה לפרויקט של אנליטיקאים מהארץ שנפגשים פעם בשנה עם קבוצה מהמכון הפסיכואנליטי בהידלברג, והיא דיברה על החוויה שלה ממפגשים אלו. והתייחסות של **חני בירן**, החברה בשני המכונים, שדיברה על תענועי הזמן והזכרון כנושא חשוב ורלוונטי בפסיכואנליזה. (את דבריה ניתן לקרוא בהמשך)

זה היה ערב מרגש וחשוב.

תודה למרית מילשטיין- חברת הוועד המנהל מכון ישראלי לאנליזה קבוצתית שאירגנה את הערב.

סמדר אשוח.

חני בירן על הצגת "תרופה"

אתמול, 24.9.11 במסגרת פסטיבל "פוחחים במה" של בית לסין, הועלתה ההצגה "תרופה" מאת המחזאית מאיה שעיה בבימוי אבישי מילשטיין. ההצגה הוצגה בגרמנית, עם כתוביות בעברית, על ידי שחקנים גרמנים מהתיאטרון העירוני של היידלברג.

סיפור המחזה בקצרה: אריה שטיין, גיבור המחזה, הוא איש עסקים גרמני ממוצא יהודי שעוסק בתיווך וברישום של פטנטים מדעיים. עם מותו של יהודה, אביו של אריה, מדען בעל שם וחוקר מוח, מבקר אריה במעבדה המוזנחת של האב באוניברסיטת היידלברג, ומתוודע למחקר שאביו ניהל לפני כשלושים שנה ושעוסק בתרופה לאלצהיימר. כל המחזה מתרחש במעבדה. הבן כאילו כלוא שם ומנסה שוב ושוב להבין מדוע המחקר הופסק ומדוע אביו לא פירסם את תגליתו. בהדרגה, מתברר כי הנאצים השתמשו בחומרים שיהודה גילה לניסויים בילדים יהודים במחנות. ניסויים מזוויעים בהם הוצאו חלקי מוח לשם המחקר. ידיעה זו עצרה את יהודה מלפרסם את ממצאיו. הוא המשיך במחקריו אך בשנות השבעים, כשהדבר נודע לו, הוא ניסה לשרוף את החומרים שהמציא. הבן עומד בפני הדילמה המוסרית האם להוציא את התרופה לשוק ולהתעשר או לזנוח את כל העניין בגלל הפשעים שנעשו עם חומרים אלה. אין תשובה ברורה במחזה. אחד הדברים המעניינים הוא שאותו שחקן משחק את האב ואת הבן עד כדי טשטוש הגבולות ביניהם.

להצגה הוזמנו המכון הישראלי לאנליזה קבוצתית ומכון ת"א לפסיכואנליזה בת זמננו. חשוב לציין שבשנים האחרונות קבוצת אנשי מקצוע ממכון ת"א נפגשת פעם בשנה עם קבוצה מהמכון הפסיכואנליטי בהידלברג במסגרת פרויקט שיזמה גבי מן.

בפנל שהתקיים אחרי ההצגה דיברה מיכל זלינגר על ההצגה וכן על חוויותיה במפגשים עם קבוצת הפסיכואנליטיקאים מהידלברג. בנוסף, דיברתי אני בקצרה על "תענועי הזמן והזיכרון" כנושא המעסיק אותנו כפסיכואנליטיקאים, את הדברים שאמרתי אני מביאה להלן:

ההצגה "תרופה": תענועי הזמן והזיכרון

הצגה זו מפגישה אותנו כפסיכואנליטיקאים עם שאלות קשות ביחס לזמן ולזיכרון. הזמן והזיכרון, שני מושגים מתעתעים. מחלת האלצהיימר מסמלת בצורה החריפה ביותר את תענועי הזמן ואת מחיקת הזיכרון. יש חולי אלצהיימר שנודדים בעולמם הפנימי לזמן ולמקום אחר. לפעמים, החולה חושב שהוא ילד וחוזר לבית ילדותו. כך קרה לעמוס קינן, כפי שכותבת נורית גרץ בספר "על דעת עצמו". עמוס

הזקן הסובל מאלצהיימר הולך לבית ילדותו ודופק על דלת בית הוריו אשר מתו לפני שנים רבות. באותו רגע, בשבילו הזמן עצר מלכת אי שם בשנים הראשונות לחיים. בהצגה "תרופה" נחשפנו לעולם טראומטי אשר בו נמחק רצף הזמן. אין זה מיקרי שאותו שחקן משחק את הבן והאב. כאשר הבן מזדהה באופן חזק עם האב, מיטשטשים הגבולות ביניהם והחוויות הקשות מוחקות את פער הדורות. טשטוש ההבדלים בין האב לבנו הוא גם טשטוש ההבדל בין עבר לעתיד. יחד עם הבן אנו חוזרים וחווים את ההיסטוריה המודחקת. מותו של האב משאיר חלל אשר רק בתוכו נפתחים ערוצים אל העבר שהודחק והוסתר. המפגש החזק עד כדי התנגשות בין עבר להווה מזכיר את מה שכתב ביון על מסיבת התה של הכובען המשוגע בעליסה בארץ הפלאות. במסיבה הזו הכל קורה באותה השעה. השעה היא שעת התה והשעון לא זז. כך מדגים ביון בחריפות את הצטמצמות הזמן לשעה אחת בלבד. נוצר מין הווה שמנותק מרצף הזמן וחל ביטול ההבדל בין עבר לעתיד. זה ביטוי למצב טראומטי בו קיימת רק החזרתיות ואין פתח לשינוי.

הבן כלוא בתוך אביו. בספרה "ההורים שחיים דרכי" עוסקת יולנדה גמפל בחוסר היכולת לומר במילים את זוועות השואה. חוויות טראומטיות עוברות מדור לדור ללא מילים. היא משתמשת במושג רדיואקטיביות כמטפורה להשפעות המפלצתיות של השואה. כך היא כותבת "ההשוואה להשפעתה של קרינה ממשית נועדה לייצג את חדירתם של יסודות נוראים, אלימים והרסניים לתוך הקיום האנושי. יסודות של מציאות חיצונית שהסובייקט עומד מולם חסר הגנה. עקבות רדיואקטיביים עשויים לעבור מן הדור הראשון שחוה את השואה ישירות לדור השני שחוה אותה באופן פנטזמטי ואחריו לדור השלישי"

בעקבותיה של גמפל, אנו רואים כיצד העבר נבנה מחדש בהווה. כאילו כל זה קרה עכשיו, ברגע זה. לאקאן מדבר על כך כשהוא אומר: "ההיסטוריה אינה עבר, ההיסטוריה היא העבר העובר הסטוריזציה בהווה." רצף הזמן הן בשעה הפסיכואנליטית והן בהצגה זו היא זמניות שעוברת היסטוריזציה. ההיסטוריזציה עשתה החיאה של העבר והחזירה אותו להיות קיים כאן ועכשיו כאשר הדילמות חוזרות על עצמן.

ההצגה תרופה מתכתבת, על כן, עם קונטקסט רחב ביותר. חזרתיות המלחמות. האלצהיימר המטפורי של המנהיגים. האלימות החברתית החוזרת על עצמה כאילו אין שום אתמול ללמוד ממנו. אנו כלואים בתוך טראומה, אשר בה עצר הזמן מלכת כמו במסיבת הכובען.

החלק האופטימי בהצגה הוא עצם הופעתו של אירוע בלתי צפוי. משהו נחשף ומתגלה ומביא לשרשרת של אפקטים יצירתיים. בעבודה הפסיכואנליטית, פעמים רבות אנו שמחים להופעת אירוע לא צפוי המפר את האיזון ופותח פתח לדרכים חדשות. היצירתיות היא זו הלוחמת בתעתוע ובחזרתיות. התעתוע מוצג במחזה זה בצורתו הקשה. אותה תרופה שמביאה להשמדת הזיכרון, היא שמביאה לשימור הזיכרון. יחד עם זאת, יש ערך לתהליך שעובר הבן. בסופו של התהליך, הוא במקום אחר והדילמה אם יש לייצר תרופה זו או לא, אינה מקבלת תשובה ברורה וחד משמעית. התהליך מחזיק בתוכו מרכיב של אופטימיות. האירוע הפתאומי והבלתי צפוי של גילוי העבר הוא בו זמנית גם קטסטרופי וגם מצמיח שינוי.

שינויים בכל זאת מתרחשים. בעבר היה בלתי אפשרי שקבוצה גרמנית תופיע בישראל. האירוע אותו חוינו היום אינו מובן מאליו. הוא שייך למפתיע ולבלתי צפוי ומראה לנו שהיצירתיות עשויה לנצח את החזרתיות ואולי גם להתריע על פשעים נגד האנושות הממשיכים להתרחש כאן ועכשיו, יום אחר יום.

חני בירן

סוזי שושני ממליצה לכל מי שנוסע ללונדון לבקר בשתי הצגות טובות:

א) **The Kitchen** - הצגה טובה מאוד לכל מי שדינאמיקה קבוצתית מעניינת אותו. ניתן לצפות בכור החיתוך של תרבויות שונות, במלחמות על המקום ועל המעמד, בפנטזיות, בחלומות, באהבות ובאכזבות – בקצור בחוויות מהותיות של חיינו - בכל מה שקיים גם בקבוצות שלנו. ראיתי את ההצגה בזמן הכנס וחשבתי שחבל שלא הביאו את ההצגה הזו לכנס. מאוד רלוונטי.

ב) **ר'יצרד השלישי** - אחת ההצגות הטובות ביותר שראיתי בימי חיי. קווין ספייסי משחק את התפקיד הראשי, משחק מעולה, חד פעמי. אינני מתכוונת לפרש את שקספיר אך הצגתו ואולי ההיסטוריה רלוונטית גם לימינו אנו. קנאה, אלימות, שיגעון, הרצון האין סופי לשלוט, אומניפוטנציה, אדיפוס כמובן - הכל קיים בהצגה זו. לא חייבים להבין אנגלית פרפקט. המשחק מדבר בעד עצמו. הכינו כרטיסים הרבה זמן מראש. זה must

E חוויתי

פינת הקבוצה הגדולה: Large Group in the IGA

1. השתתפתי בקבוצה הגדולה של הכנס הגרופאנליטי בלונדון והרגשותיי היו מעורבים:

500 איש שיושבים כמו במגרש כדור רגל, רואים כולם את כולם ולא רואים הכל, ובנוסף שומעים בקושי. אנו הישראלים צריכים להיאבק עם הבנת האנגלית, דיבור בשפה זרה, דיבור בנוכחות ה"גדולים" ו"המפורסמים" מעולם האנליזה הקבוצתית ובמיוחד גם חלק מהמורים שלנו. מטבע הדברים הספונטנית נעלמת: הבעת הדעות של כמעט כל ישראלי וגם של נציגי אומות אחרות שאינם דוברי אנגלית מלידה אינם יכולים להיות טבעיים ולזרום. בנוסף, אני ספציפית הייתי צריכה גם להיאבק עם הירידה בשמיעה שלי. לא קל... יחד עם זאת רציתי לציין שבכל זאת די הרבה אנשים דברו ואני ביניהם וכאשר הצורך גדול מאוד ומשהו מאוד נוגע לי, מצאתי מילים, מצאתי אומץ לפנות לקבוצה ולקחת חלק חשוב בדיון במפגש האחרון.

ברצוני לשתף אתכם בשתי הרגשות עיקריות מסביב לאירוע זה:

1) גיליתי שכאשר אני מתרגזת, כואבת, מעוצבנת וחושבת שיש לי מה להגיד וחשוב לבטא את דעתי, פתאום האנגלית שלי טובה יותר ואני יכולה לדבר שוטף ואף לנהל ויכוח בשפה זרה. היה לי בחור אספרגר בקבוצה הטיפולית שלי שהיה מגמגם במקצת. אך כאשר משהו בקבוצה היה מרגיז אותו או כאשר היה מספר לנו על אינצידנט קשה עם אמו שעליה כעס מאוד, פתאום דיברו היה שוטף וללא שום גמגום.

נזכרתי בעוד חוויה: השתתפתי פעם במאסטר קלאס של זמר ידוע ביותר שניסה להוציא מהתלמידה שלו שירה בדרך מסוימת. כל הסבריו לא הועילו. ברגע שצעק, הבהיל וגרם לה לשנוא אותו שירתה נעשתה יפה להפליא. מעניין כחומר למחשבה לנו כמנחים קבוצתיים ומטפלים.

2) אני גאה בעצמי שהעליתי את הנושא שכאב לי בקבוצה הגדולה, למרות שלקח ממני הרבה

משאבים רגשיים לאורך מספר ימים ושבעות לאחר מכן (עד שנרגעתי). האירוע הדרמטי התרחש יום לפני סיום הכנס כאשר אני וחברתי הלכנו לשמוע קונצרט של הפילהרמונית שלנו. הקונצרט הופסק כ 5 פעמים ע"י חבורה של אנגלים ולצערי הרב גם יהודים שצעקו : Free Palestine , שרו והניפו דגל של פלסטין. האירוע היה מאוד לא תרבותי, אגרסיבי, קנטרני ומפחיד ובאנו לקבוצה הגדולה מאוד נרגשות. מה שהפחיד והעציב אותי ואת חברתי פנינה זו התגובה של חלק מחברי הקבוצה הגדולה. בתחילת השיחה במקום לקבל אמפטיה והבנה מצד חברינו למקצוע כפי שציפינו, מיד הותקפנו על רקע היותנו ישראליות. אני לא אכנס לכל הויכוח שהיה שם אך אציין שהדבר נחוץ על ידנו בצורה קשה. כאילו פגעו בנו פעמים ובנוסף, אף אימו שבשנה הבאה במשחקי האולימפיאדה הם, האנגלים יעשו עוד יותר מהומות, היות ולפלסטינים אין קול והם צריכים להיות הקול שלהם.

בסה"כ אני חושבת שתרמתי לקבוצה הגדולה בלונדון שהיא תהפך ליותר אוטנטית, חיה, מתוכחת, ומלאת ליבידו. לדעתי גם עוצמת הויכוח שהתקיים בפורום האינטרנטי של GAS לאחר הכנס, קשורה במידה רבה למה שקרה במפגש האחרון של הקבוצה הגדולה.

בכלל לכל מי שאינו משתתף בפורום זה אני ממליצה מאוד להירשם אליו. החלפת הדעות בין חברי הפורום היא ברמה גבוהה מאוד, ניתן ללמוד הרבה דברים על טיפול קבוצתי, על ספרות, היסטוריה ופוליטיקה...

סוזי שושני.

G פינת הסטודנט

לקראת שנת הלימודים האחרונה בתוכנית

לפני מספר שנים, כשבני הבכור עלה לכיתה א', וליוויתי אותו ליומו הראשון בבית הספר, שאלה אותי אחת האמהות: "מי אתה חושב מתרגש וחרד יותר – הילדים שלנו, או אנחנו?" בלי לחשוב הרבה עניתי: "ברור שאנחנו". "למה?" היא שאלה, מופתעת מתשובתי המהירה, ואני עניתי: "כי הילדים פוגשים את החוויה הזו בפעם ראשונה, ואילו אנחנו חיים את החרדה שלהם, ובו זמנית משחזרים את החרדה שלנו, מהיום הראשון שלנו בבית הספר".

נזכרתי במפגש הזה, בבואי לכתוב מספר מילים לגיליון הראשון של 'רזוננס'. אולי דווקא מכיוון שבועוד חודש אני, ביחד עם חברי "לספסל הלימודים", עומדים להתחיל את שנת הלימודים האחרונה שלנו בתוכנית ההכשרה. מצד אחד, השנה האחרונה מסמלת את הסיום הקרב – סיומה של דרך ארוכה שכל אחד מאיתנו עבר באופן אישי, ויחדיו כקבוצה. דרך שיש בה מחויבות רבה והשקעה לא מועטה בהיבט הכספי, בשעות הלימודים ובקריאת המאמרים. דרך שגם תובעת רגשית, ומחייבת התמודדות עם לא מעט היבטים של השתייכות, תחרות, קנאת אחים, לחזור להיות "קטן", עזיבות ועוד. במובן זה, יש גם ברכה בסיום המתקרב. מצד שני – כמה כיף להיות סטודנט! קצת כמו תייר, אתה משוטט לך במחוזות חדשים, המחויבות עוד לא מלאה, יש חופשות סמסטר, ולפעמים אתה מרשה לעצמך פריבילגיות והנאות (מתי הברזתי בפעם האחרונה למטופלי בקליניקה? קשה לי לזכור. בלימודים אני לא מבטיח שהייתי כזה

צדיק...).

בעוד שנה נסיים את הלימודים הרשמיים, ונעמוד, איש ואישה לדרכו ולדרכה המקצועית במכון. כתיבת העבודה תהיה האתגר הבא, לקראת קבלת התעודה. בעוד שנה נצטרף כחברים שווי זכויות ושווי חובות למכון – לא עוד תשלומים מופחתים, נצטרך לשלם דמי חבר, העול ייפול גם עלינו (כבר אני רוצה עוד שנה....). אולם כחלק מדור העתיד של המכון, אני שמח שנקודת הסיום של ההכשרה מתקרבת. נסיים ללמוד, ונצטרף לעושים במלאכה – נסייע, נשפיע, נתרם, ובמיוחד נמשיך ללמוד במעגלים השונים שקיימים ויתקיימו בעתיד.

וזאת אולי הנקודה החשובה עבורי. אולי בסוף השנה נסיים את הלימודים, אך לא נסיים ללמוד. לעולם איננו מסיימים ללמוד. במחשבה שנייה, מגיע הרגע בו אנו מפסיקים ללמוד – וזהו הרגע האחרון לחיינו.

ואולי זאת הזדמנות נוספת, להודות לכל מי שתרום ותורם לתוכנית הלימודים שלנו – בוועד ובוועדות, בהוראה, בריכוז ובכל דרך אחרת. הרבה כוח לקראת השנה הבאה, ושתהיה לכולנו חווית לימודים מהנה, פורה ומפריה. ולרזוננס – הרך הנולד- מזל טוב ובהצלחה!

שלכם,

אורי לוי

H מאמרים קצרים

הקשר בין אנליזה קבוצתית לבין המחאה החברתית:

א. הרצאתה של חני בירן במאהל רוטשילד 3.8.11

הלא מודע החברתי / חני בירן

במשך שנים רבות הייתה משפחת רוטשילד סמל. היא נחשבה למשפחה היהודית העשירה ביותר. בו זמנית, סימלו הרוטשילדים גם מעורבות חברתית ונדבנות שהיה בה רצון אמיתי לעזור למפעל הציוני. הנצחת שמם בלב תל אביב לא נבעה מדרישה שלהם אלא מהכרת התודה של הישוב בארץ.

אם נשווה את האצילות של המשפחה הזו לעושר של הטייקונים ולמעמדם בחברה, נראה די בקלות שאף אחד לא מתכוון לקרוא רחוב על שמם. לא נראה לי שמישהו ירצה לקרוא רח' בשם דנקנר או תשובה, וכדו'. לעומת זאת, הם עצמם עומדים על כך שכאשר הם תורמים לבית חולים או למוזיאון, שמם יתנוסס באותיות קידוש לבנה.

בעוד הרוטשילדים היו אהובים, העשירים של היום ובמיוחד אלה שהתעשרו על חשבון המדינה, שנואים ביותר. הם לא מסמלים אידיאולוגיה חברתית ואינם מהווים מנהיגות ללכת לאורה. הם מעוררים בעיקר

רגשות שליליים של קנאה כעס ובוז.

כפסיכולוגים המתבוננים בתהליכים נראה לי שמותר לנו להעלות השערה שהמחאה מרוכזת ברוטשילד לא רק במקרה ולא רק בגלל מיקום גיאוגרפי, אלא גם בגלל הדברים שרוטשילד מסמל ואשר פועלים עלינו באופן לא מודע. אלה סוג הדברים הלא מתוכננים, שמתרחשים פתאום לא לפי לוגיקה אלא לפי פרץ רגשות שחיכה להזדמנות לפרוץ החוצה. זו אמירה שלא נאמרת במודע אבל קיימת בתשתית של הלא מודע. הרי תמיד יהיו עשירים אבל תנו לנו עשירים נוסח רוטשילד וקחו מאיתנו את העשירים הנצלנים וחסרי היושרה. המקום של ההתרחשות החשובה נקבע באופן לא מודע.

<http://iiga.org.il/apage/109595.php> המשך קריאה באתר של המכון

ב. הרצאות של יהושע ברוטשילד

כוחה העולה של 'חברת הרשת' מול הירארכיות שולטות מאובנות/ יהושע לביא

מניפסט כללי כהקדמה

אז אולי זו כבר לא חברה קפיטליסטית דוגמטית וגם כבר לא חברה סוציאליסטית ריכוזית. אולי זו כבר לא חברה של צדקה מבעלי ממון ו"לב רחב", וגם כבר לא חברה של צדק חברתי שמפוקח מלמעלה על ידי מנהיגי פועלים או מזכירי קיבוצים. אפשר שחוזים אנו בחברה מזן חדש לגמרי. 'חברה של אינדיבידואלים ארוגים ברשת', שעובדים ויוצרים בקהילה שבה הם חיים; של פרטים שמרושטים חברתית; של יחידים שמצפים ודורשים לקבל תמורה על עבודתם, כבוד על יצירתם, הכרה בתרומתם ההדדית ובהשתייכותם החברתית. זו איננה כבר חברה הירארכית מובהקת, שבה כולם הם ברגים, קטנים יותר או גדולים יותר. זו חברה שבה לכל אחד יש שם, יש קול, יש פנים, יש **Face Book**.

קבלו גבירותי ורבותי, חברות וחברים, בכל כבודה והזרה, את 'חברת הרשת' !!

<http://iiga.org.il/apage/15211.php> המשך קריאה באתר של המכון

I ספרים חדשים

1. **הלא מודע החברתי** – סידרת ספרים בעריכת **ארל הופר וחיים וינברג**.

הכרך הראשון בסידרת ספרים שאני עורך עם ארל הופר מבריטניה על הלא מודע החברתי יצא לאור בלונדון בהוצאת קרנאק.

הכרך הראשון עוסק בהיסטוריה ובתיאוריה של מושג הלא מודע החברתי וכיצד הוא מתקשר לגישת האנליזה הקבוצתית של פוקס.

בכרך הראשון כתבו עוד שני חברי מכון (רובי פרידמן ויהושע לביא). הוא עוסק בהיבטים נרחבים של הנושא: נורופסיכולוגים, היסטוריים, התייחסותיים ועוד.

הכרך השני יעסוק בלא מודע של חברות ותרבויות שונות. בין השאר יהיו בו פרקים על הלא מודע החברתי הישראלי, הפלסטינאי, הברזילאי, הסרבי, המקסיקני, הגרמני, האיטלקי והיפני.

תהליך העריכה המשותף עם ארל היה לא פשוט וארוך. עבורי היה זה תהליך מלמד ביותר. העובדה שארל הופר הוא דמות בכירה בתחום האנליזה הקבוצתית וסמכות בנושא הלמ"ד החברתי העמידה אותי במצב לא קל כשנתגלו בינינו חילוקי דיעות לגבי עצם הגדרת והבנת המושג ושאלות אחרות לגבי עריכת הפרקים של התורמים השונים. להערכתו, עמדתי באתגר הזה בהצלחה ואת התוצאה (שאני גאה בה) תוכלו לראות בהקדמה המשותפת שלנו לספר. הקדמה מפורטת ומקיפה זו כוללת את כל מה שניתן להעלות על הדעת בהקשר של הלא מודע החברתי. ניתן לעקוב בתוכה אחרי ההשפעות ההדדיות של החשיבה של ארל עלי ושלי עליו. במקומות שלא הגענו להסכמה, תיארנו פשוט את הבדלי הדיעות בינינו והשארנו לקוראים להחליט.

אנחנו כבר עובדים במרץ על הכרך הבא. אותי כרך זה מלהיב במיוחד מכיון שהוא יכיל מאמרים מקוריים של כותבים מחברות שונות המנסים לנתח את הלא מודע החברתי של התרבות בה הם גדלו.

<http://www.group-psychotherapy.com> **חיים וינברג**

2. ספר שיצא לאור בהוצאת NOVA בניו יורק בתחילת שנת 2011 פרי עטם של 3 מחברים :

איוון אורליק , מרים ברגר ואבי ברמן.

"VICTIMHOOD VENGEFULNESS AND THE CULTURE OF FORGIVENESS"

הספר בוחן את הנושאים האלה מנקודת מבט פסיכואנליטית וחברתית כאחד. הוא מכיל הקדמה שנכתבה על ידי מלקולם פיינס, מבוא משותף של שלושת המחברים ותשעה פרקים נוספים שמציגים בשלושה אשכולות את עבודתו של כול מחבר על הנושאים שמופיעים בכותרת.

הספר מתמקד בבחינת ההשפעות ההרסניות שאלימות אנושית גורמת לכול מי שמעורב בה ומתייחס להשלכותיה על יחסיו של הפרט עם עצמו עם זולתו ועם החברה שבתוכה הוא מתקיים.

הספר מציע הבנות שיכולות לסייע להפחתת העוצמה של הנזק הטראומטי שהאלימות גורמת ובאפשרויות לקדם תהליכים של החלמה ופיוס.

המהדורה הראשונה של הספר אזלה. המהדורה השנייה נמצאת עתה בתהליך של עריכה חדשה ותצא לאור בכריכה רכה בתחילת 2012.

פעילויות וימי עיון בארץ ובעולם :1. כנס של EFPP התקיים באוקטובר בקרקוב.

הארגון הזה שמאחד תחת קורת גג אחת טיפול בילדים ונוער, טיפול משפחתי פרטני וקבוצתי מנקודת מבט פסיכואנליטית, מקדיש את הכנס לקנאה ותחרות בין אחים. הכנס זכה לפופולאריות רבה וההרשמה אליו נסגרה כבר לפני כחודשיים.

כמה מבין חברי המכון מציגים את עבודתם ותורמים בכך להעשרת התוכן המקצועי בכנס:

סמדר אשוח מציגה את התזה שלה על המרחב הקבוצתי האנליטי אשר מאפשר את עיבודה של טראומת האחיות.

גילה עופר ואבי ברמן מנחים את קבוצות החלום החברתי שיתקיימו במשך הכנס.

אבי ברמן ומרים ברגר מנחים סדנה על קנאת אחים

" sibling envy terminable and interminable"

2. הכנס החוויתי-התנסותי השנתי של האגודה הישראלית לטיפול קבוצתי התקיים באוקטובר 2011 במלון הר הכרמל בחיפה.

נושא: "ללא כותרת" - הכנס המסורתי של העמותה הישראלית להנחייה ולטיפול קבוצתי - סופשבוע קבוצות

מידע בפורום להנחייה וטיפול קבוצתי :

http://groups.google.com/group/isragroup/browse_thread/thread/ce7ae803372ad216/1&lnk=gst&830e89819abde71?hl=iwq=%D7%9C%D7%9C%D7%90+%D7%9B%D7%95%D7%AA%D7%A8%D7%AA#1830e89819abde71

3. הכנס השנתי של אגודת בסוד שיח התקיים באוקטובר 2011 בקבוץ כרמים נגב.

נושא: "זהויות, רשתות וקהילות בישראל - הכנס השבעה עשר של "בסוד שיח"

מידע: <http://www.b-siach.org/index.php?t=10>

4. הכנס המדעי התלת שנתי של האגודה הישראלית לטיפול קבוצתי

תאריכים: 20-21 בפברואר, 2012.

מרצה אורח: ריצ'רד בילו.

נושא: "על פגיעות, תחרות וחירות במרחב הקבוצתי"

מקום: מלון שפיים מצפון להרצליה

מידע בפורום להנחיה וטיפול קבוצתי (נדרשת הרשמה לפורום)

: <http://www.isragrouptherapy.co.il/default.asp?kat=95>

ובפורום:

[http://groups.google.com/group/isragroup/browse_thread/thread/23449d4657a6d4a4/2](http://groups.google.com/group/isragroup/browse_thread/thread/23449d4657a6d4a4/2&lnk=gst&bdb123ebd6e8af9?hl=iw)
[q=%D7%AA%D7%97%D7%A8%D7%95%D7%AA#2bdb123ebd6e8af9](http://groups.google.com/group/isragroup/browse_thread/thread/23449d4657a6d4a4/2&lnk=gst&bdb123ebd6e8af9?hl=iw)

5. הכנס השנתי של האגודה האמריקאית לטיפול קבוצתי

תאריכים: 6-10 במרץ 2012.

נושא: Group as Common Ground

מקום: ניו יורק, ארה"ב

מידע: www.agpa.org (יפורסם)

6. הכנס של הסקציה הקבוצתית בארגון האירופי לפסיכותרפיה פסיכואנליטית (EFPP)

תאריכים: 24-27 מאי 2012.

CONFLICT AND RECONCILIATION IN GROUPS, COUPLES, FAMILIES AND SOCIETY
(EUROPEAN FEDERATION FOR PSYCHOANALYTIC PSYCHOTHERAPY (EFPP
AND

FAMILY THERAPY & HELLENIC SOCIETY OF GROUP ANALYSIS

מקום: Athens, Greece

מידע: www.efppathens2012.gr

7. הכנס התלת שנתי של האגודה הבינלאומית לטיפול קבוצתי (IAGP)

www.iagpcongress.org	Cartagena de Indias, Colombia	International Association for Group Psychotherapy and Group Processes (IAGP)	Between Worlds and Cultures - Social Transformation. 18th IAGP Conference	16th-21st July, 2012
--	-------------------------------	--	---	----------------------

הלינק ללוח האירועים באתר של חיים וינברג <http://www.group-psychotherapy.com/conferences.htm>